

Kelet- és Nyugat Kanadai Magyar Újság

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

„Canadian Hungarian News”
Combined with the
“CANADIAN HUNGARIAN JOURNAL”
An Independent Weekly
Published in the Magyar
Language. Circulating
in all the Provinces of
the Dominion of Canada
and largest of all
Hungarian Papers within
the entire British
Empire.
Editorial Offices and
Printing Plant
375 Hargrave St.,
WINNIPEG, Man.
Yearly Subscription \$2.
to Foreign Countries \$3.

„Kanadai Magyar Újság”
egyszerűsítve a
“KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL”
Kanada és az angol birodalom legelterjedtebb, vezető magyar hetilapja amely mindenkor szentelni védi mag az idegenbe szakadt magyarok érdekeit és a kanadai polgárokat megillető jogokat igyekszik kivívni minden honfitársunk számára.
Előfizetési díj egy évre: \$2.00. Az Onzás: 66 külföldre egy évre \$3.00. Szerkesztőség és kiadóhivatal 375 Hargrave St. WINNIPEG, Man.

VOL. X. EVFOLYAM

375 HARGRAVE, ST. WINNIPEG

MANITOBA 1933. JUNIUS 29 CSÜTÖRTÖK

No. 26 SZAM.

Lesz-e Trans-Canada repülőposta?

A sokszor szövegére kerülő Trans-Canada, vagyis az ország tengertől tengerig kiépített repülőposta szolgálat, újból foglalkoztatja a hivatalos köröket. Miután a munkanélküliek foglalkoztatására megindított repülőter építkezések közelednek a befejezéshez, természetes hogy az érdekeltek újra felelevenítik a Kanadán keresztül repülőposta szolgálat ügyét.
Érdekese előadást tartott Winnipegben Drew Őrnagy, melyben ismertette a nagyszámú hallgatóság előtt a rövid életű repülőposta történetét és pontos adatokkal bizonyította, hogy a gyors postaszolgálat nemcsak szükséges, hanem olcsó és kifizetődő. Az előadó megemlítette, hogy a múltban mikor a Trans-Canada repülőszolgálatot leállították, azaz az okkal érveltek a repülő ügyekkel megbízott hatóságok, hogy a postai szállítás oly hatalmas üz-

szegyet emésztett fel hogy a költség levelenként elérte a harminc dollárt. Ezzel szemben a valóság az, hogy a 429 ezer fontnyi postal küldeményt 205 ezer dollár költséggel szállították, mely 47 centet tesz ki fontonként, kevesebbet, mint egy centet levelenként. Mivel a szájlitványok bélyegilletékei jóval magasabbak, mint az azok szájlitásával járó kiadás, kell hogy a repülőposta kifizetődő legyen. Ezenkívül felbecsülhetetlen szolgálatot tenné — az előadó szerint — az, hogy például Vancouverből 24 óra alatt lehetne levelet Montrealba küldeni és ha a szolgálat tökéletesedik, a hatalmas személyszállító repülőgépeken ugyanennyi idő alatt lehetne elérni az Európába induló hajókat. Ezek ugyan még csak tervek, de a repülés hívei nagyon biznak ezeknek rövid időn belül való megvalósulásában.

HITLER MEGSZÜNTETTE A SZOCIALDEMOKRATA PÁRTOT

Németország diktátora, Hitler újabb erőszakos lépésre határozta el magát, amikor megszüntette a német szocialdemokrata pártot. A barnaingesek vére, allig hogy lecsapott a kommunista pártra, máris folytatja az ellenzék pártok kitisztítását. A szocialdemokrata párt a háború után hatalmas arányokat öltött és a többi szervezethez közlül csakis Hitler párta jerte el azt a hatalmat. Politikai körökben az a meggyőződés, hogy Hitler ezzel csak kezdte a tisztogató munkáját, mely a többi, nem Hitler párti szervezetek megszüntetésével fog végsőzni. Az utóbbi napok nemzeti szocialista párt szóokai világosan kijelentették, hogy a Hit-

ler-mozgalomnak Németországban száz százalékos hatalmat kell biztosítani.
A szocialdemokrata párt feloszlata szinte páratlanul a Németország történetében. Ugyanis a demokrata párt volt az új német köztársaság első hatalmas szervezete a háború után és ebből a pártból került ki Németország első köztársasági elnöke is. Ezenkívül pártja érte el azt a hatalmat. Politikai körökben az a meggyőződés, hogy Hitler ezzel csak kezdte a tisztogató munkáját, mely a többi, nem Hitler párti szervezetek megszüntetésével fog végsőzni. Az utóbbi napok nemzeti szocialista párt szóokai világosan kijelentették, hogy a Hit-

Enyhe ítéletet kapott Kiss Gyula

Már többször megemlékeztünk lapunk hasábjain Kiss Gyula honfitársunk bűnügyéről, aki a hosszadalmas munkát lasság feletti elkeseredésében egy fenyegető levelet küldött a CPR vasúttársasághoz, melyben hivatkozva arra, hogy 5 év óta nem dolgozik a CPR vasúttársaságtól 5 ezer dollár kártérítést követelt. Fenyegető levelében megemlítette, hogy a 80 tagból álló rablóbandájának és ha a CPR a kért összeget az általa megjelölt helyen és meghatározott időben ki nem szolgáltatja, mindenre elszánt bandájával a CPR vonalait és hidjait felrobbantja, míg ha a követelt összeget megkapja, a „gang”-et leszereli.
Junius elején tárgyalta a calgaryi „High Court” Kiss Gyula bűnügyét. Bucsin Béla calgaryi ref. lelkész Kiss Gyula kérésére érdeklődött az ügyről a koronagyűlésnél, ahol azt a felvilágosítást nyerte, hogy a vád súlyossága következtében Kiss Gyula esetleg könnyen kaphat 14-15 évi súlyos börtönt, ha Kissnek megfelelő védőügyvédje nem lesz. Kissnek közelebbi hozzátartozó

zól itt Kanadában nincsenek, aki védő ügyvédről gondoskodhattak volna, miért is Bucsin Béla lelkész azonnal jelentette az ügyet a winniepei konzul hivatala. Schebeck J. István winniepei konzul azonnal tisztában volt sorsulódó honfitársunk súlyos helyzetével és felkutatva a tanukat, azokat ki hallgatta és a tanuallomások elküldötte a védőügyvédnek.
A tárgyaláson az ügyészek sikerült Kiss Gyula ellen a terhelő adatok halmazát bizonyítani és a legszigorubb ítéletet kérte a bírótól. Schumatcher ügyvéd védőbeszédjének köszönhető, hogy a bíró a legenyhébb ítéletet alkalmazta Kiss Gyulával szemben és mindössze egy évi börtönt szabott ki, amelyben a vizsgálati fogságban eltöltött 5 hónapot is beszámították.
A.I. Schumatcher ügyvéd, akit a calgaryi honfitársaink jól ismernek, Kiss Gyula bűnügyének védelmét mindennemű díjazás nélkül teljesítette, miért is nevezett ügyvédnek a leghíresebb köszönetét nyilvánítja Kiss Gyula.

Németország afrikai gyarmatokat követel

A londoni gazdasági konferencián Németország memorandumot nyújtott be, melyben világosan kifejtte, hogy a túlnépesedett országnak feltétlenül szüksége van terjeszkedési lehetőségekre. Alfred Hugenberg, aki Németország követe a gazdasági világkonferencián, a fogalmazója ennek a memorandumnak, nyíltan előadja, hogy ha a háborús adósságok fizetését várják a hitelezők Németországtól, akkor feltétlenül szükséges, hogy Németország egy

afrikai gyarmatot kapjon, ahol az ország főlölesleges lakosságát letelepítheti és nagyszabású gazdasági tervet megvalósíthatja. Hugenberg kijelenti, hogy a jelen körülmények mellett Németországnak annyi helye sincsen, hogy a hatvan milliónyi lakossága megélhessen. Legelső feladat a nemzetek gazdaságilag való talpraállítása, melyet csak a háborús adósságok igazságos rendezése után lehet remélni.

Kiég a termés Délaskatchewanban

Az állami természetvizsgáló intézet kiküldöttje Délaskatchewan utja közben veszedelmes száraz vidékre bukkant. Jelenleg szerint kétségesnek tartja a termés, Rosetown, Valley Centre, Sovereign, Mildred, Bounty, Ardath és Delisle környékén a termésnek akár csak ötven százalékát is érdemlő lenne az ősszel learatni. A vidék még május 24-ike óta egy csepp esőt sem kapott és a termés valóságban kiégett.

A tartomány sok helyén nem magasabb a gabona hat centnél, de kiadás jö eső még sokat segíthet. Saskatoonól nyugatra a Goose Lake vonalon a sáska veszedelem ellen a farmerek mindent elkövetnek. Browning diseaseól Aberdeen, Vonda, Dana és Prudhoimeről érkezett jelentés. Engelenfeld, Muenster, Domicy és Wakawról ugyancsak a gabona betegség okozta kárról számolnak be és a termés valóságban kiégett.

Gyilkoló hőség az Egyesültekben

A veszedelmes hőhullám amely Kanada legnagyobb részén is átvonult, oly hatalmas méreteket öltött az Egyesült Államok nyugati államiban, hogy komoly aggodalomra ad okot. Kansas, Texas, Oklahoma és New Mexico államok bennszülették a lakosok között, akik a nagy világégés után mindent elkövettek az ország boldogulásáért. A felszartató párt tagjai biztosra veszik, hogy Hitler ezen rendelkezésének végzetes következményei lesznek.

bi héten végig söpört ezeken a vidékeken. A ciklonserű viharok kifújják a kiszáradt növényzet alól a talajt, mely nagy réteget az utakra hordja, ugyszólván teljesen lehetetlené tetették a közlekedést és az utmeneti kerítés póznákból alig néhány inchet lehet látni. Kansas állam kormányzója rendelkezett a földet átítatná és a kiégesre ítélt növényzetbe új erőt öntene. Évtizedek óta nem volt ilyen hosszantartó perzselő szárazság, soha még ennyit állat nem pusztult el napzárás és éhínség következtében. Winfield kansasi városban már két nap óta 108 fokot mutat a hőmérő az árnyékban és a tartomány többi részén is felelt van a hőmérő 105 foknak.
A rekkenő hőséghez járul a számtalan vihar, mely az utó-

Atlanti Óceántól Csendes Tengerig

Quebec területén termelik a világ aszobott szükségletének több, mint 85 százalékát.
MONTREALBAN életfogytiglani börtönrre ítélte Wilson bíró Chester Crossley néger őriást a St. Vincent de Paul börtönből a múlt év novemberében történt rablázás szervezéséért és vezetéséért találván bünsnek. A többi fiatal, 20-28 év közti lázongók 7-10 évig terjedő büntetést kaptak, mint részesek. A bíró sajnálatát fejezte ki, hogy fiatal embereket hosszú időre kellett eltámlni,

de példaképen kénytelen a törvény súlyát alkalmazni, manapság ugyanis a bűnözők nagy része a fiatalabb nemzedékből kerül ki. A börtön igazgatóság kimutatása szerint az ezerszáz börtönlakó átlagos életkora 23 év, amiből arra lehet következtetni, hogy az elítélteknek több mint fele nem idősebb 20 évnél.
35 EZER vasuti munkásnak van kilátása arra, hogy július 16-tól kezdődőleg újabb tíz százalékos bérlévágásban legyen részüik, amint ezt a vasutársaságok egyesületének Montrealban tartott legutóbbi nagygyűlésén elhatározták. Természe-

Man.

Manitoba farmerai állítják elő a kanadai árpa-termés felét.
ST BONIFACE állatrakodó állomásán 130 disznó hullott el a múlt heti nagy forróságban. A vizsgálat megállapította, hogy a szállító kocsiok túl voltak szuffolva, holott a múlt hét végi óriási hőségben még rendes berakodás mellett is számítani lehet a hizott állatok elhullására. A rakodó állomás személyzetének gyors intézkedése akadályozta meg a még nagyobb méretű állat pusztulást.
CLANWILLIAMON súlyos égési sebeket szenvedett két gyermek, akik a gázkályhát karkartá meggyújtani, mely felrobbant.
BRANDON nyilvános fürdőhelyének életmentőjét csak reményen neveztek ki, de az utóbbi napok hősege elől a vízbe menekülők ugyancsak próbára tették életmentési gyakorlatát, pár nap alatt ugyanis 5 fuldolt.

Man.
Manitoba farmerai állítják elő a kanadai árpa-termés felét.
ST BONIFACE állatrakodó állomásán 130 disznó hullott el a múlt heti nagy forróságban. A vizsgálat megállapította, hogy a szállító kocsiok túl voltak szuffolva, holott a múlt hét végi óriási hőségben még rendes berakodás mellett is számítani lehet a hizott állatok elhullására. A rakodó állomás személyzetének gyors intézkedése akadályozta meg a még nagyobb méretű állat pusztulást.
CLANWILLIAMON súlyos égési sebeket szenvedett két gyermek, akik a gázkályhát karkartá meggyújtani, mely felrobbant.
BRANDON nyilvános fürdőhelyének életmentőjét csak reményen neveztek ki, de az utóbbi napok hősege elől a vízbe menekülők ugyancsak próbára tették életmentési gyakorlatát, pár nap alatt ugyanis 5 fuldolt.

Ont.

Ontario farmjain 4 millió a hizáltoatok s 1 és 1/4 millió a tehének száma.
OTTAWAI jelentést szerlunt junius első harmadában erős gyarapodást mutatott a teher-szállítás. Nem kevesebb, mint 40 ezer 842 kocsiarakományt szállítottak eslejtől tízedikéig, ami kétezer kocsi volt több, mint az előző hónap eredményénél. Illetékes körök a gazdasági élet fellendülését kedvezőnek látják.
OTTAWÁBAN erős mozgalom indult meg a birodalmi löversenyek állandó megszervezésé és rendezésé ügyében. A Quebec tartományi löverseny egyesület előterjesztésére a birodalmi szervezet módózatának megbeszélésére közös tanácskozásra hívják meg a nyugati tartományok illetékes követeinek képviselőit.
THUNDER völgyi fa kitermelő telep két hét óta tartó sztrájkja békés megegyezéssel ért véget s kétezer erdőmunkás ment vissza a telepekre. Az új megállapodás szerint a munkások két dollár 75 centet kapnak kordonként, melyből 70 centet vonnak le a napi ételmezés és egyéb szükségletekre.
A TRANS-CANADA fúut építésénél két agitátornak a munkából való elbocsátása miatt sztrájkba lépett közel száz munkás. Később egy csoport elhagyta a munkás telepet. Nemsokára azonban visszatértek s fel akarták gyújtani az épületeket a készenlében álló örök azonban megakadályozták gonosz szándékukat. A sztrájkolók legnagyobb része visszatért a munkába.
BELLEVILLE mellett összeültkőzött két autó s a bennülő

öt utas közül kettő meghalt, három pedig súlyosan megsebesült.
Man.
Manitoba farmerai állítják elő a kanadai árpa-termés felét.
ST BONIFACE állatrakodó állomásán 130 disznó hullott el a múlt heti nagy forróságban. A vizsgálat megállapította, hogy a szállító kocsiok túl voltak szuffolva, holott a múlt hét végi óriási hőségben még rendes berakodás mellett is számítani lehet a hizott állatok elhullására. A rakodó állomás személyzetének gyors intézkedése akadályozta meg a még nagyobb méretű állat pusztulást.
CLANWILLIAMON súlyos égési sebeket szenvedett két gyermek, akik a gázkályhát karkartá meggyújtani, mely felrobbant.
BRANDON nyilvános fürdőhelyének életmentőjét csak reményen neveztek ki, de az utóbbi napok hősege elől a vízbe menekülők ugyancsak próbára tették életmentési gyakorlatát, pár nap alatt ugyanis 5 fuldolt.

Éhínség pusztit Kinában

Kinában, melyet hajdan csak mennyei birodalomnak neveztek, az egyik tartományban Shensiben roppant szárazság folytán az összes növényzet kiszáradt és a lakosság a legnagyobb nélkülözésnek van kitéve. Shensi tartomány Kina közepén fekszik, mintegy 600 négyzetmérföld kiterjedésben s a területén végig vonuló két völgy, mint Kina legtermékenyebb része volt ismeretes még néhány évvel ezelőt. A legutolsó eső azonban 1928-ban volt és azóta az összes növényzet, beleértve a fákat is, teljesen éhezett.
A hegyekben igen gazdag szénbányák vannak de a lakosság annyira ki van éhezve, hogy ezeknek a bányáknak a működésében tartás teljesen lehetetlen. Banditák százával lepik el az egyes falvakat és a még megmaradt élelmiszer és egyéb dolgokat haráscolnak össze. A farkasok is nagyon megzordultak a teljesen kiéheztett lakosságot, melyet Kina legértékesebb fájának tartanak.

Halálra ítélték a kegyetlen gyilkost

Lapunk hasábjain megemlékeztünk arról a kegyetlen gyilkosról, melyet ez év márciusában Winnipeg Beach községében állati kegyetlenségű gyilkos elkövetett. Az áldozatokat, egy anyát és annak öt éves gyermekét a legnagyobb hidegvérrel ölte meg a tettes, a Mounted Policok rövid nyomozás után Piniak Péter ukrán farmer személyében el is fogták. A Winnipegben megtartott tárgyaláson Macdonald bíróaság elnök az esküdtszéknek terhelő határozata után kötélt általi halálra ítéte az elvetemült farmert, akit szeptember elsején fognak a Headingly-i új feyház udvarán kivégezni.

LEGUJABB HIREK

AZ ALBERTAI KORMÁNY ezer dollár jutalmat ígér annak, aki nyomra vezeti a rendőrséget, Carruthers rendőrfelügyelő ügyében. A rendőrfelügyelő egy betörésbeli nyomozás alkalmával ismeretlen tostos meggyilkolta Calgary városa ötszáz dolláros díjat tűzött ki, melytől tostos a kormány ezer dollárral töltött meg.
SASKATCHEWANBAN ASSINIBOIA környéke továbbra is kapja a kormánysegélyt, miután az idel terméskük a sáska és a nagy szárazság tönkre tette. A tartomány ezen a részén már négy év óta nem arattak s így kény telenek mindaddig segélyen élni, míg a sorscsapások el nem múnak a csat szenedvedett vidékről.
REMES FELFEDEZÉSRE jött J. Falla Stamford ontarioi farmer, amikor munkájából hazatérve feleségét és kislányát átvágott torokkal találta a szoba padlóján. Rendőri nyomozás megállapította, hogy az anya kivette el a gyilkosságot, majd öngyilkos lett.
ONTARIOBAN NEGYSZÁZ ember több mint két hét óta elkészregett harcot viv a mindjobban terjedő erdőtüzekkel. Az ontarioi erdőfelügyelőség jelentése szerint a több helyen egyszerre pusztító tüzet csak a legnagyobb megfeszítések árán tudják féken tartani, de a tűznek eloltásáról csak le kiadás eső esetén lehet szó.
LEZUHONT EGY REPÜLŐGEP a Michigan tóba és a négy utasa az uszó benzín tartályokba kapaszkodva tartotta fenn magát. A gép egyetlen nő utasa szemelattára engedte el a benzín tartályt és fulladt a tóba plútn, a gépész és végül a férje, aki egy olajfinomító telep igazgatója volt. A teljesen kimerült asszonyt egy komphajó mentette meg, miután már 34 órája volt vízben. A szerencsétlen asszony idegei, az átítt borzalmak után, felmondták a szolgálatot.

AZ ALBERTAI KORMÁNY ezer dollár jutalmat ígér annak, aki nyomra vezeti a rendőrséget, Carruthers rendőrfelügyelő ügyében. A rendőrfelügyelő egy betörésbeli nyomozás alkalmával ismeretlen tostos meggyilkolta Calgary városa ötszáz dolláros díjat tűzött ki, melytől tostos a kormány ezer dollárral töltött meg.
SASKATCHEWANBAN ASSINIBOIA környéke továbbra is kapja a kormánysegélyt, miután az idel terméskük a sáska és a nagy szárazság tönkre tette. A tartomány ezen a részén már négy év óta nem arattak s így kény telenek mindaddig segélyen élni, míg a sorscsapások el nem múnak a csat szenedvedett vidékről.
REMES FELFEDEZÉSRE jött J. Falla Stamford ontarioi farmer, amikor munkájából hazatérve feleségét és kislányát átvágott torokkal találta a szoba padlóján. Rendőri nyomozás megállapította, hogy az anya kivette el a gyilkosságot, majd öngyilkos lett.
ONTARIOBAN NEGYSZÁZ ember több mint két hét óta elkészregett harcot viv a mindjobban terjedő erdőtüzekkel. Az ontarioi erdőfelügyelőség jelentése szerint a több helyen egyszerre pusztító tüzet csak a legnagyobb megfeszítések árán tudják féken tartani, de a tűznek eloltásáról csak le kiadás eső esetén lehet szó.
LEZUHONT EGY REPÜLŐGEP a Michigan tóba és a négy utasa az uszó benzín tartályokba kapaszkodva tartotta fenn magát. A gép egyetlen nő utasa szemelattára engedte el a benzín tartályt és fulladt a tóba plútn, a gépész és végül a férje, aki egy olajfinomító telep igazgatója volt. A teljesen kimerült asszonyt egy komphajó mentette meg, miután már 34 órája volt vízben. A szerencsétlen asszony idegei, az átítt borzalmak után, felmondták a szolgálatot.